

Л. Т. Гораль, З. А. Мацук

АНАЛИТИЧНА ОЦІНКА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ НА РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

Сьогодні дедалі більша увага приділяється формуванню сприятливих умов для активізації інноваційних процесів. Реалізація фінансових інновацій суттєво впливає на прискорення модернізації установи, підвищення її конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості на фінансовому ринку. В статті проаналізовано інноваційну діяльність фінансових установ на ринку фінансових послуг. Для вдосконалення методики фінансового аналізу запропоновано використання системи показників: коефіцієнта генерації доходів від інноваційної діяльності, коефіцієнта інноваційного потенціалу та інтегрального коефіцієнта інноваційної активності фінансової установи. З метою визначення тісноти зв'язку між показниками інноваційної діяльності та майбутніми доходами фінансової установи застосовано метод кореляційно-регресійного аналізу, основним показником якого став коефіцієнт кореляції, що продемонстрував тісноту зв'язку між динамікою показника генерації доходів і коефіцієнтами інноваційної активності та інноваційного потенціалу. З використанням результатів цього аналізу сформовано економіко-математичну модель, визначено вплив коефіцієнта інноваційної активності на доходи фінансової установи від інноваційної діяльності та запропоновано резерв її підвищення. Зокрема, за умови досягнення показником інноваційної активності фінансової установи оптимального значення (0,09527) коефіцієнт генерації доходів фінансової установи від інноваційної діяльності збільшиться на 27,50%. Запропонована модель є одним із підходів, що уможливило розроблення ефективної інноваційної політики установи та сприяє вдосконаленню інноваційного процесу на рівні суб'єкта ринку фінансових послуг.

Ключові слова: інноваційна діяльність, інноваційний потенціал, інноваційна активність, генерація доходів, фінансова установа.

Форм. 5. Табл. 7. Літ. 15.

Л. Т. Гораль, З. А. Мацук

АНАЛИТИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ФИНАНСОВЫХ УЧРЕЖДЕНИЙ НА РЫНКЕ ФИНАНСОВЫХ УСЛУГ

Сегодня все большее внимание уделяется формированию благоприятных условий для активизации инновационных процессов. Реализация финансовых инноваций существенно влияет на ускорение модернизации учреждения, повышение его конкурентоспособности и инвестиционной привлекательности на финансовом рынке. В статье проведен анализ инновационной деятельности финансовых учреждений на рынке финансовых услуг. Для усовершенствования методики финансового анализа предложено использование системы показателей: коэффициента генерации доходов от инновационной деятельности, коэффициента инновационного потенциала и интегрального коэффициента инновационной активности финансового учреждения. С целью определения тесноты связи между показателями инновационной деятельности и будущими доходами финансового учреждения применен метод корреляционно-регрессионного анализа, основным показателем которого стал коэффициент корреляции, продемонстрировавший тесноту связи между динамикой показателя генерации доходов и коэффициентами инновационной активности и инновационного потенциала учреждения. С использованием результатов данного анализа сформирована экономико-математическая модель, определено влияние коэффициента инновационной активности на доходы финансового учреждения от инновационной деятельности и предложен резерв ее повышения. В частности, при достижении показателем инновационной активности финансового учреж-

© Гораль Л. Т., Мацук З. А., 2015

дення оптимального значення (0,09527) коефіцієнт генерації доходів фінансового учреждения от інноваційної діяльності збільшиться на 27,50 %. Предложена модель является одним из подходов, который позволяет разработать эффективную инновационную политику учреждения и способствует совершенствованию инновационного процесса на уровне субъекта рынка финансовых услуг.

Ключевые слова: инновационная деятельность, инновационный потенциал, инновационная активность, генерация доходов, финансовое учреждение.

Liliana Goral, Zoriana Matsuk

ANALYTIC EVALUATION OF INNOVATIVE ACTIVITY OF FINANCIAL INSTITUTIONS IN THE FINANCIAL SERVICES MARKET

Today, more and more attention is paid to creating an enabling environment for the deployment of innovative processes. Implementation of financial innovation significantly affects the acceleration of modernization of institutions, improving competitiveness and investment attractiveness of the financial market. The article analyzes the innovation of financial institutions in the financial services market. To improve the methods of financial analysis, the authors has suggested the use of Scorecard: coefficient generating income from innovation, innovative capacity factor of a financial institution and integral coefficient of innovative activities of financial institutions. In order to determine the closeness of the connection between innovation performance of the financial institution and its future income, the method of correlation and regression analysis was used, whose main indicator was the correlation coefficient, which has demonstrated the closeness of the connection between income generation dynamic index and innovative activity coefficients and innovative capacity of financial institution. Using correlation and regression analysis the economic and mathematical model was formed, the influence of factor of innovation activity income from financial institution innovation was defined and increase of its reserve was proposed, in particular, provided that the rate of innovation activity of financial institutions will reach the optimum value (0,09527), the coefficient of income generation of financial institutions from innovative activity will increase by 27,50 %. The proposed model is one of the approaches that enables the possibility to build an effective innovation policy of financial institutions and represents a positive step towards improving the innovation process of the financial institutions in the financial services market.

Keywords: innovation, innovation potential, innovative activity, revenue generation, financial institution.

JEL classification: G20, O30, O31.

Інноваційна форма економічного розвитку передбачає якісне задоволення зростаючих потреб учасників ринку фінансових послуг через використання інтелекту як “генератора” формування інформаційних, маркетингових, організаційних та інших технологій ведення бізнесу в процесі надання фінансових послуг. Ефективний розвиток інноваційної складової економіки залежить насамперед від інвестиційного клімату загалом та, відповідно, рівня доступу установ до фінансових ресурсів. В умовах недостатнього обсягу інвестицій та обмеженого бюджетного фінансування впровадження інновацій практично неможливе. Важливим альтернативним напрямом стає пошук джерел фінансових ресурсів на фондовому ринку.

Проблематика становлення та розвитку ринку фінансових послуг посідає важливе місце в публікаціях українських учених: С. Бірюка, З. Васильченко, М. Гапонюка, М. Денисенка, В. Корнеєва, Б. Луціва, О. Луцишин, І. Лютого, С. Науменкової, Л. Примостки [1–10] та ін. Однак, попри фундаментальний

характер їхніх досліджень, питанням оцінювання інноваційної діяльності фінансових установ із позиції генерування ними доходів не приділено достатньої уваги.

Мета статті — розрахунок та аналіз показників інноваційної діяльності фінансових установ на ринку фінансових послуг, побудова економіко-математичної моделі й виявлення залежності між цими показниками і коефіцієнтом генерації майбутніх доходів від інноваційної діяльності.

Інноватика як наука становить напрям інноваційного менеджменту, котрий передбачає рух від інновації до підприємництва, що виявляється у формуванні, закріпленні та поширенні чогось нового. У її структурі постають нові самостійні напрями: формування нововведень, опір їм, їхня дифузія (поширення); адаптація до них суспільства і пристосування нововведень до людських потреб; інноваційні організації; розроблення інноваційних рішень тощо. В Україні стан інноваційної сфери характеризується тенденціями, які визначаються відсутністю розвинутих ринкових механізмів й інфраструктури інноваційної діяльності.

Поняття “інновація” має міждисциплінарний характер, і його визначення є одним із найактуальніших питань у сучасних соціальних дослідженнях. У перекладі з латинської мови інновація (*innovatio*) означає відновлення, оновлення, з німецької термін “*innovation*” перекладається як новизна, нововведення, інновація, з англійської мови — також як нововведення, новизна. Вважається, що найповніше сутність інновацій розкрив австрійський економіст Й. Шумпетер у праці “Теорія економічного розвитку” [11]. Ще в 1911 р. науковець досить широко охарактеризував інноваційні процеси, а згодом разом із Г. Меншем увів у науковий обіг термін “інновація”, розуміючи під ним зміну з метою впровадження та використання нових видів споживчих товарів, нових виробничих і транспортних засобів, ринків і форм організації в промисловості. За міжнародними стандартами інновацію визначено як кінцевий результат відповідної діяльності, втілений у новому чи вдосконаленому продукті, впровадженому на ринку, новому чи вдосконаленому технологічному процесі, використовуваному в практичній діяльності, чи в новому підході до надання соціальних послуг [12]. Згідно із Законом України “Про інноваційну діяльність”, інновації — це новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоспроможні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення — виробничі, адміністративні, комерційні та інші, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери [13]. Водночас інституціональною основою інноваційного розвитку є не лише нормативно-правові акти, котрі визначають межі повноважень економічних суб’єктів і органів державної влади та управління, а й різні програми, що розробляються на державному та регіональному рівнях і мають цільову спрямованість.

На фінансовому ринку під інновацією розуміють цілеспрямовану зміну у функціонуванні фінансової системи, що передбачає впровадження нового змісту, методи та форми надання фінансових послуг, які відіграють багатоаспектну соціально-економічну роль у забезпеченні інвестиційними ресурсами економічних інтересів індивідів. Розвиток ринку фінансових інновацій означає виявлення нових потреб клієнтів через маркетингові дослідження ринку фінансових послуг із метою подальшого його розширення. На наш погляд, інновація на фінансовому ринку — це фінансова послуга, яка є результатом інноваційної діяльності фінансової установи та передбачає нововведення в процесі обслуговування клієнтів.

У сучасному суспільстві впровадження інновацій визначає розроблення системної стратегії і тактики та постійне реагування на мінливість фінансового ринку як у довго-, так і в короткостроковому аспектах. Цей фактор створює передумови для комплексного аналізу та використання системного підходу до інновацій, які стосуються всіх складових інвестиційного бізнесу. Стійка інноваційна система не лише допомагає розв'язати конкретну проблему, а й уможливає подальші інновації. Сьогодні в будь-якій галузі інновації не тільки орієнтовані на створення нових технологій, продуктів та послуг, а є насамперед системним процесом, що відбувається в технологічному, економічному і соціальному полі, де формується стратегія “виживання” різних галузей економіки та їх суб'єктів господарювання.

Розвиток фінансових інновацій зазнає впливу мінливих стереотипів суспільної поведінки. Інноваційний поступ економіки супроводжується розширенням технологічних можливостей, збільшенням потенціалу ринку та фінансових потреб. Інновація — це не лише суто наукова чи технологічна подія, вона перебуває в точці перетину технологій, фінансових інститутів і сигналів з боку попиту і пропозиції. Таким чином, інновації формуються в результаті складної взаємодії технічних можливостей та громадських потреб за наявності в суспільстві певних інститутів, зокрема фінансових установ.

До основних показників аналізу інноваційної діяльності фінансової установи належать коефіцієнти інноваційного потенціалу та інноваційної активності, які визначають можливість практичної реалізації результатів наукових і експериментальних досліджень та розробок. Інноваційний потенціал являє собою систему всіх видів ресурсів, які можуть бути використані в процесі інноваційної діяльності, а інноваційна активність характеризує рівень інтенсивності такої діяльності та можливість використання інноваційного потенціалу установи.

Інноваційна діяльність фінансових установ на ринку фінансових послуг може вимірюватися декількома показниками, а саме: кількістю інноваційно-активних установ, обсягом реалізованої інноваційної продукції, величиною інноваційних витрат, числом упроваджених нових технологічних процесів та

інноваційних видів продукції [14]. На нашу думку, цей перелік не є вичерпним і потребує подальшого дослідження, зокрема з урахуванням світового досвіду, із метою не лише характеристики стану інноваційної сфери, а й визначення пріоритетних напрямів інноваційної політики, їх ефективного розвитку.

Тому, поряд із показниками інноваційного потенціалу та інноваційної активності (відповідно до міжнародної практики), до системи показників, що характеризують рівень інноваційної діяльності фінансових установ на ринку фінансових послуг, доцільно включити показник, котрий характеризує намагання стосовно формування умов для розвитку цієї діяльності. Ці намагання вимірюються обсягом витрат на інновації з бюджету установи із метою підвищення інноваційної активності посередницьких послуг на зазначеному ринку. З огляду на світовий досвід, а також особливості формування й реалізації інноваційної політики суб'єктами ринку фінансових послуг, для оцінювання рівня їхньої інноваційної діяльності доцільно запропонувати наведену далі систему, адаптовану до наявної та доступної статистичної інформації. Безумовно, факт адаптації дещо знижує порівняльність із показниками європейських фінансових інноваційних досліджень, проте дає змогу сформулювати систему показників, адаптованих для проведення порівняльного аналізу та моніторингу:

1. Коефіцієнт інноваційного потенціалу установи на ринку фінансових послуг:

$$E_{\kappa}^{\text{інн}} = \frac{\sum_{i=1}^{\kappa} IB_i}{\sum_{i=1}^{\kappa} IP_i} / \frac{\sum_{i=1}^n B_i}{\sum_{i=1}^n P_i}, \quad (1)$$

де IB_i — вартість випуску інноваційної послуги;

IP_i — вартість ресурсів, витрачених на інноваційні заходи;

B_i — загальна вартість реалізованих послуг;

P_i — загальна вартість витрачених ресурсів.

Наведена методика визначення цього коефіцієнта є цікавою в процесі дослідження інноваційної діяльності установи, проте його використання не враховує різноманітності й різновимірності усереднених факторів. Тому доцільним вважається розрахунок комплексного коефіцієнта інноваційної активності установи.

2. Зазвичай оцінювання інноваційної активності пов'язане з певними труднощами, зокрема з наявністю значної частини її економічних показників, кожен з яких характеризує окремий аспект та ускладнює процес загального оцінювання. Для розв'язання цієї проблеми доцільно використовувати інтегральний показник, який дає можливість визначити загальний рівень інноваційної активності фінансової установи. Коефіцієнт інноваційної активності

установи визначається за формулою квадратного кореня із суми квадратів окремих (часткових) параметрів такої активності:

$$KIIA_i = \sqrt[2]{O_{пві}^2 + O_{чі}^2 + O_{пвті}^2}, \quad (2)$$

де $O_{пві}$ — нормоване значення розміру питомого випуску інноваційної послуги на працівника;

$O_{чі}$ — нормоване значення частки інноваційної послуги в загальному обсязі послуг установи;

$O_{пвті}$ — нормоване значення питомих інноваційних витрат на працівника середньооблікового складу.

На нашу думку, ця система є обґрунтованішою для оцінювання дії різномірних факторів, оскільки досліджувані показники відображаються як інтегральний результат взаємодії декількох часткових результатів, що утворюють тривимірний простір.

Часткові показники інноваційної активності мають різну економічну природу та неоднакову розмірність, тому для того, щоб їх можна було комбінувати, потрібно провести нормування з метою надання їм безрозмірного вигляду. Нормування здійснюється за формулою:

$$z_i^H = \frac{x_i - x_i^{\min}}{x_i^{\max} - x_i^{\min}}, \quad (3)$$

де z_i^H — значення i -го показника після нормування;

x_i — значення i -го показника;

$x_i^{\min}$ — мінімальне значення i -го показника;

$x_i^{\max}$ — максимальне значення i -го показника.

Після нормування показник перебуватиме в інтервалі $[0...1]$ [15].

3. Коефіцієнт генерації доходів — показник економічної ефективності витрат фінансової установи, що припадають на інноваційну діяльність, який вимірює розмір доходів фінансової установи від інноваційної діяльності на 1 грн відповідних витрат попереднього періоду:

$$K_{сг_j} = \frac{A_{пот}}{B_{поп}}, \quad (4)$$

де $K_{сг_j}$ — коефіцієнт генерації доходів фінансової установи;

$A_{пот}$ — доходи від інноваційної діяльності поточного періоду;

$B_{поп}$ — витрати на інноваційну діяльність попереднього періоду.

Для аналізу було відібрано основні фінансові групи в Україні, які надають широкий спектр фінансових послуг і мають достатній обсяг фінансових ресурсів для провадження інноваційної діяльності (табл. 1).

Для визначення тісноти зв'язку між показниками інноваційної діяльності фінансової установи та її майбутніми доходами необхідно застосувати метод

Таблиця 1. Показники інноваційної діяльності фінансових установ на ринку фінансових послуг у 2013 р.

Суб'єкт фінансового ринку	E_k^{inn}	$KIIA_i$	Коефіцієнт генерації доходів
Група "Актив фінанс груп"	1,0429	0,4701	0,1401
Група "Альтера Фінанс"	1,2683	0,8003	0,1546
Група "Брокбізнесбанк"	3,6645	0,6089	0,1498
Банківська група "ОТП Банк"	1,3253	0,5422	0,1415
Група "Приват"	1,0639	0,7958	0,1598
Банківська група "ПУМБ"	2,5075	0,6676	0,1501
Група "Райффайзен Банк Аваль"	1,3253	0,9527	0,1612
Банківська група "УкрСиббанк"	2,5075	0,7032	0,1513
Група "Фінанси та кредит"	1,2334	0,5584	0,1476

Джерело: розраховано на підставі звітів про фінансові результати, наданих Агентством з розвитку інфраструктури фондового ринку України (<http://smida.gov.ua/db/prof>).

кореляційно-регресійного аналізу, основним показником якого є коефіцієнт кореляції, що вимірює тісноту зв'язку між динамікою показника генерації доходів і коефіцієнтами інноваційної активності й інноваційного потенціалу.

Кореляційно-регресійний аналіз передбачає побудову й аналіз економіко-математичної моделі у вигляді рівняння регресії, що відображає залежність результативної ознаки від декількох ознак і дає оцінку міри тісноти зв'язку. Оскільки оцінка параметрів моделі прямо пропорційна до коефіцієнта кореляції, спочатку слід оцінити тісноту зв'язку між окремими парами змінних, а потім визначити параметри економетричної моделі.

Для аналізу як залежну змінну використовуємо коефіцієнт генерації доходів фінансової установи від інноваційної діяльності, як незалежні змінні — x_1 — індекс інноваційного потенціалу, x_2 — індекс інноваційної активності.

Вихідні дані щодо у і вибраних незалежних змінних застосовуються для виявлення взаємозалежності та побудови економіко-математичної моделі (табл. 2).

Для оцінювання достовірності відібраної для аналізу інформації необхідно проаналізувати статистичні характеристики незалежних змінних, наведені в таблиці. Як бачимо, найбільші відмінності в значеннях таких змінних спостерігаються в показнику x_1 , де розмах варіації дорівнює 2,6216.

З метою отримання оцінки тісноти зв'язку між величиною доходів фінансової установи і дібраними для дослідження факторами слід проаналізувати коефіцієнти кореляції (табл. 3).

Унаслідок логічного аналізу для дослідження відібрано незалежну змінну, коефіцієнт кореляції якої $> 0,8$. Як відомо, наближення абсолютного значення цього коефіцієнта до 1 свідчить про наявність лінійного зв'язку між досліджуваними факторами, а наближення до 0 — про його відсутність. Абсолютні значення коефіцієнтів, наведених у табл. 3, є достатньо великими, щоб відкинути статистичну гіпотезу стосовно їх некорельованості.

Таблиця 2. Вихідні дані для кореляційно-регресійного аналізу

Фінансові установи	Y , коефіцієнт генерації доходів фінансової установи	X_1 , коефіцієнт інноваційного потенціалу фінансових установ	X_2 , коефіцієнт інноваційної активності фінансових установ
Група "Актив фінанс груп"	0,1401	1,0429	0,4701
Група "Альтера Фінанс"	0,1546	1,2683	0,8003
Група "Брокбізнесбанк"	0,1498	3,6645	0,6089
Банківська група "ОТП Банк"	0,1415	1,3253	0,5422
Група "Приват"	0,1598	1,0639	0,7958
Банківська група "ПУМБ"	0,1501	2,5075	0,6676
Група "Райффайзен Банк Аваль"	0,1612	1,3253	0,9527
Банківська група "УкрСиббанк"	0,1513	2,5075	0,7032
Група "Фінанси та кредит"	0,1476	1,2334	0,5584
Мах	0,1612	3,6645	0,9527
Мін	0,1401	1,0429	0,4701
Середнє значення	0,1507	1,7710	0,6777
Відхилення(стандартне)	0,0072	0,9110	0,1524
Розмах варіації	0,0211	2,6216	0,4826
Загальна дисперсія	0,0001	0,8299	0,0232

Джерело: розраховано на підставі звітів про фінансові результати, наданих Агентством з розвитку інфраструктури фондового ринку України (<http://smida.gov.ua/db/prof>).

Таблиця 3. Коефіцієнти кореляції

	x_1	x_2
y	-0,024616	0,948287

Джерело: розраховано авторами.

Для перевірки розрахованого коефіцієнта кореляції використовується коефіцієнт надійності, значення якого порівнюють із квантилем u нормального розподілу для рівня значущості α (2,58). Розраховані коефіцієнти надійності наведено в табл. 4.

Таблиця 4. Коефіцієнти надійності

	x_1	x_2
y	0,055	21,046

Джерело: розраховано авторами.

Аналізуючи обчислені коефіцієнти надійності, зауважимо, що зв'язок між y та x_2 є надійним, оскільки останній перевищує u .

Коефіцієнт кореляції покаже пряму чи обернену залежність між змінною та результуючою ознаками без впливу на y інших детермінант. Для того щоб визначити, чи є зв'язок між результуючою ознакою та незалежними змінними

істотним, слід розрахувати t -критерій Стьюдента та його критичне значення з рівнем значимості 0,05 і ступенем свободи 5. Далі слід порівняти його з теоретичним значенням. Якщо $t_{\text{емп}} < t_{\text{крит}}$, то нульова гіпотеза відкидається і приймається альтернативна гіпотеза. Отримані результати подані в табл. 5.

Таблиця 5. Коефіцієнти кореляції

Показник	x_1	x_2
Коефіцієнт кореляції y до	-0,0246	0,9483
Розрахункові значення t -критерію	0,0426	5,1750
Критичні значення t -критерію	3,1824	3,1824

Джерело: розраховано авторами.

З огляду на коефіцієнт кореляції зв'язок з y та x_2 є значним і становить 0,9483. Знак “+” свідчить про його пряму пропорційність.

Досліджуючи результати аналізу значимості впливу незалежних змінних на результуючу ознаку, можна зробити висновок, що тіснота зв'язку між y та показником x_2 є досить істотною, оскільки розрахункове значення критерію Стьюдента перевищує критичне.

Для встановлення кількісної зміни величини коефіцієнта генерації майбутніх доходів фінансової установи під впливом детермінанти x_2 слід розрахувати коефіцієнт регресії (табл. 6).

Таблиця 6. Коефіцієнти регресії

Показник	Коефіцієнти	t -статистика
y -перехрестя	0,119021227	25,40134011
Змінна x_2	0,045230251	7,524186225

Джерело: розраховано авторами.

Аналізуючи ці коефіцієнти, можна дійти висновку, що при збільшенні коефіцієнта інноваційної активності фінансових установ x_2 на 1 % коефіцієнт сукупної генерації доходів фінансової установи зросте на 0,04523.

Розрахована економіко-математична модель матиме вигляд:

$$y = 0,119021227 + 0,045230251 \cdot x_2. \quad (5)$$

Щоб зрозуміти “фізичний зміст” лінійної регресії, необхідно врахувати дві її найпростіші інтерпретації: у першому випадку розрахунок прямої є лінійною апроксимацією емпірично досліджуваної залежності між значеннями відповідної кількості характеристик, одержаною за допомогою методу найменших квадратів, котрий не містить жодних припущень; у другому — інтерпретація значень трактується як “очікуване” значення відповідного показника.

Для обчислення резерву підвищення величини коефіцієнта генерації доходів за рахунок фактора, який увійшов до моделі, слід провести економічну інтерпретацію, прийнявши за оптимальні найкращі з проаналізованих значення (табл. 7).

Таблиця 7. Визначення резервів зростання

Фактичне значення	x_j	$x_{сер}$	Резерви зростання	$U_{пл}$	Зміна функції, %
0,1612	0,9527	0,6777	0,044331791	0,2055	27,5011

Джерело: розраховано авторами.

У результаті аналізу наведених розрахунків можна зробити такий висновок: якщо x_2 — коефіцієнт інноваційної активності фінансової установи — досягне оптимальної величини (0,09527), то y — коефіцієнт генерації доходів фінансової установи від інноваційної діяльності — збільшиться на 27,50 % (0,2055).

Отже, проведений кореляційно-регресійний аналіз показав, що підвищення рівня внесеного до економіко-математичної моделі показника зумовить збільшення коефіцієнта генерації доходів фінансової установи від інвестиційної діяльності.

Таким чином, у процесі інвестиційної діяльності інноваційна складова сьогодні є суттєвим компонентом у досягненні ефективного заздалегідь запланованого результату. Ще Й. Шумпетер передбачав зв'язок між отриманням доходу й упровадженням інновацій, вважаючи основною рисою успішного підприємця здатність до новаторства. На думку вченого, індивід залишається підприємцем лише доти, доки його діяльність має новаторський характер, і перестає ним бути, як тільки вона стає рутиною. Ефективно використовуючи технічні, технологічні, організаційно-управлінські та маркетингові нововведення, фінансова установа домагається змін у розширеному циклі виробництва фінансових послуг, які можуть забезпечити їй додатковий дохід. У кінцевому підсумку, результат визначається ефективністю впровадження певного нововведення, що, у свою чергу, залежить від рівня кваліфікації працівників установи.

Розвиток ринку фінансових послуг неможливий без упровадження інновацій, що впливають на міжгалузеву структурну перебудову та трансформаційні процеси в економіці. Основою його подальшої еволюції є інноваційний розвиток. Фінансові установи повинні задовольнити потреби економіки у відповідних послугах. Як посередники вони являють собою джерело фінансових інновацій, спрямованих на збільшення обсягу пропозиції фінансового капіталу на фінансовому ринку, підвищення результативної інвестиційної діяльності та посилення позитивного впливу грошово-кредитної системи на економічні процеси в країні. Розвиток інвестиційної діяльності передусім має на меті належне забезпечення фінансовим сектором потреб реальної економіки шляхом або вдосконалення процесів, або його трансформації через кардинальне поліпшення стандартів діяльності. Нові стандарти змінюють середовище фінансової діяльності та сприяють формуванню нових системоутворюючих відносин фінансових установ та економічних агентів, створюючи передумови для виникнення нововведень. Сьогодні до головних факторів утримання

позицій на фінансовому ринку належить спроможність упроваджувати інновації та ефективно використовувати їх. Для вітчизняних фінансових установ ця проблема особливо актуальна, оскільки багатьом із них властиві невисокий рівень інноваційної культури та слабкі організаційні механізми реалізації інноваційних процесів.

Список використаних джерел

1. Бірюк С. Глобалізація та питання захисту прав споживачів фінансових послуг / С. Бірюк // Ринок цінних паперів України. — 2014. — № 9—10. — С. 95—100.
2. Васильченко З. М. Фінансова нестабільність і її вплив на процес управління кредитним портфелем у банківських установах України / З. М. Васильченко, О. А. Терещенко // Вісник Університету банківської справи НБУ. — 2013. — № 1. — С. 102—108.
3. Гапонюк М. Корпоративні інвестиційні фонди на ринку фінансових послуг України / М. Гапонюк, Т. Бороденко // Ринок цінних паперів України. — 2014. — № 11—12. — С. 111—116.
4. Денисенко М. П. Сучасні проблеми інноваційного розвитку економіки України / М. П. Денисенко, І. В. Воронков // Проблеми науки. — 2013. — № 5. — С. 13—18.
5. Корнеев В. В. Особливості розвитку фінансового сектору України в 2014 році: припущення і передбачення / В. В. Корнеев, С. В. Кульпінський // Формування ринкових відносин в Україні. — 2014. — № 8. — С. 6—10.
6. Луців Б. Особливості ресурсного забезпечення комерційних банків України / Б. Луців, О. Заславська // Вісник Тернопільського національного економічного університету. — 2012. — № 2. — С. 89—102.
7. Луцишин О. Механізм трансформації заощаджень в інвестиції в процесі реалізації депозитних послуг кредитними спілками / О. Луцишин // Світ фінансів. — 2010. — № 3. — С. 117—129.
8. Лютий І. О. Вплив держави на ринок фінансового капіталу України / І. О. Лютий, Н. В. Дрозд // Фінанси України. — 2010. — № 8. — С. 63—72.
9. Науменкова С. Фінансова інклюзивність та проблеми забезпечення доступу населення до базових фінансових послуг в Україні / С. Науменкова // Вісник Національного банку України. — 2014. — № 11. — С. 31—37.
10. Примостка Л. О. Біржовий ринок деривативів в Україні: історія, сучасність, перспективи розвитку / Л. О. Примостка, І. В. Краснова // Фінанси України. — 2014. — № 7. — С. 49—65.
11. Шумпетер Й. А. Теория экономического развития: исследование предпринимательской прибыли, капитала, кредита, процента и цикла конъюнктуры / Й. А. Шумпетер. — М. : Прогресс, 1982. — 456 с.
12. Статистика науки и инноваций : крат. терминолог. слов. / под ред. Л. М. Гохберга. — М. : Центр исследований и статистики науки, 1996. — 230 с.
13. Про інноваційну діяльність : закон України від 04.07.2002 № 40-IV [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
14. Матковський С. О. Інноваційна активність підприємств Львова в 2010 році / С. О. Матковський ; Гол. упр. статистики у Львів. обл. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://stat.lviv.ua/ukr/si/press/2011/r040411_59.pdf.
15. Растяпин А. Интегральный показатель экономической эффективности инвестиционных проектов / А. Растяпин, И. Бубенко // Экономика Украины. — 2002. — № 8 (481). — С. 81—83.